

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः
हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता
पद पाठः (वाक्य सहित)

प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः

Version Notes:

This is now the current Version 0.2 dated June 30, 2020.

1. This replaces the earlier version 0.1 dated Mar 31, 2020.
2. This version has been updated with the errors found and reported till June 15, 2020.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.

Previous Versions

1st	Version Number	0.0 dated 31st March 2019
2nd	Version Number	0.1 dated 31st March 2020

Table of Contents

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायाम् पद पाठे प्रथमं काण्डं.....	5
1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – अग्निष्टोमे पशुः.....	5

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायाम् पद पाठे

प्रथमं काण्डं

1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – अग्निष्टोमे पशुः

TS 1.3.1.1

दे॒वस्य॑ त्वा॒ सवि॑तुः प्र॒सवे॑ऽश्विनो॑ बा॒हुभ्या॑ पू॒ष्णो ह॑स्ताभ्यामा
ददे॑ऽभ्रि॒रसि॑ ना॒रि॒रसि॑ परि॒लिखि॑तꣳ रक्षः॑ परि॒लिखि॑ता अ॒रातय॑
इ॒दम॑हꣳ रक्ष॑सो ग्री॒वा अ॒पि कृ॑न्तामि योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं द्वि॑ष्म
इ॒दम॑स्य ग्री॒वा अ॒पि कृ॑न्तामि दि॒वे त्वाऽन्त॑रिक्षाय त्वा पृथि॒व्यै त्वा
शु॒न्धतां॑ लो॒कः पि॑तृष॒दनो॑ यवोऽसि॑ य॒वया॑स्मद्द्वेष्टो – [ ] 1

1.3.1.1 - Padam

दे॒वस्य॑ । त्वा॒ । सवि॑तुः । प्र॒सव॑ इति प्र – सवे॑ । अ॒श्विनो॑ः ।
बा॒हुभ्या॑मिति बा॒हु – भ्या॑म् । पू॒ष्णः । ह॑स्ताभ्याम् ।
एति॑ । ददे॑ । अ॒भ्रिः । अ॒सि॑ । ना॒रिः । अ॒सि॑ ।
परि॒लिखि॑तमिति परि – लि॒खि॒तम् । रक्षः॑ । परि॒लिखि॑ता इति
परि – लि॒खि॒ताः । अ॒रातयः॑ । इ॒दम् । अ॒हम् । रक्ष॑सः । ग्री॒वाः ।

अपी॑ति । कृ॒न्ता॒मि॒ । यः । अ॒स्मान् । द्वेष्टि॑ । यम् । च । व॒यम् । द्विष्मः॑ ।
 इ॒दम् । अ॒स्य । ग्री॒वाः । अपी॑ति । कृ॒न्ता॒मि॒ । दि॒वे । त्वा ।
 अ॒न्तरि॑क्षाय । त्वा । पृ॒थि॒व्यै । त्वा । शु॒न्धता॑म् । लो॒कः । पि॒तृष॑दन॒ इति॑
 पि॒तृ – स॑दनः । यवः॑ । अ॒सि॒ । य॒वय॑ । अ॒स्मत् । द्वेषः॑ । 1 (50)

TS 1.3.1.2

य॒वया॑रा॒तीः पि॒तृणां॑ स॑दन॒मस्यु॑द्वि॒ स्त॒भाना॑ऽन्तरि॑क्षं पृ॒ण पृ॒थि॒वीं
 दृ॒ह द्यु॒तान॑स्त्वा मा॒रुतो॑ मि॒नोतु॑ मि॒त्राव॑रु॒णयो॑ ध्रु॒वेण॑ ध॒र्मणा॑
 ब्र॒ह्मव॑निं त्वा क्ष॒त्रव॑निं सु॒प्रजा॑वनिं रा॒यस्पो॑ष॒वनिं॑ पर्यू॒हामि॑ ब्र॒ह्म
 दृ॒ह क्ष॒त्रं दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह रा॒यस्पो॑षं दृ॒ह घृ॒तेन॑ द्या॒वापृ॑थि॒वी
 आ पृ॑णे॒थामि॑न्द्र॒स्य स॑दो॒ऽसि वि॒श्वज॑न॒स्य छा॒या परि॑ त्वा गि॒र्वणो॑ गि॒र
 इ॒मा ( ) भ॑वन्तु वि॒श्वतो॑ वृ॒द्धायु॑म॒नु वृ॒द्धयो॑ जु॒ष्टा भ॑वन्तु जु॒ष्टय॑
 इ॒न्द्रस्य॑ स्यूर॒सीन्द्र॑स्य ध्रु॒वम॑स्यै॒न्द्रम॑सीन्द्रा॒य त्वा ॥ 2

1.3.1.2 - Padam

य॒वय॑ । अ॒रा॒तीः । पि॒तृणा॑म् । स॑दन॒म् । अ॒सि॒ । उ॒दि॒ति॒ । दि॒वम् ।
 स्त॒भान॑ । ए॒ति॒ । अ॒न्तरि॑क्षम् । पृ॒ण । पृ॒थि॒वीम् । दृ॒ह । द्यु॒तानः॑ ।
 त्वा । मा॒रुतः॑ । मि॒नोतु॑ । मि॒त्राव॑रु॒णयो॑रिति मि॒त्रा – व॑रु॒णयोः॑ ।
 ध्रु॒वेण॑ । ध॒र्मणा॑ । ब्र॒ह्मव॑नि॒मिति॑ ब्र॒ह्म – व॑निम् । त्वा ।

क्ष॒त्र॒व॒नि॒मि॒ति॒ क्ष॒त्र – व॒नि॒म् । सु॒प्र॒जा॒व॒नि॒मि॒ति॒ सु॒प्र॒जा – व॒नि॒म् ।
 रा॒य॒स्पो॒ष॒व॒नि॒मि॒ति॒ रा॒य॒स्यो॒ष – व॒नि॒म् । प॒री॒ति॒ । ऊ॒हा॒मि॒ । ब्र॒ह्म॒ ।
 दृ॒॒ह॒ । क्ष॒त्र॒म् । दृ॒॒ह॒ । प्र॒जा॒मि॒ति॒ प्र – जा॒म् । दृ॒॒ह॒ । रा॒यः॒ ।
 पो॒ष॒म् । दृ॒॒ह॒ । घृ॒ते॒न॒ । द्या॒वा पृ॒थि॒वी इति॑ द्या॒वा – पृ॒थि॒वी । ए॒ति॒ ।
 पृ॒णे॒था॒म् । इ॒न्द्र॒स्य॒ । स॒दः॒ । अ॒सि॒ । वि॒श्व॒ज॒न॒स्ये॒ति॒ वि॒श्व – ज॒न॒स्य॒ ।
 छा॒या । प॒री॒ति॒ । त्वा॒ । गि॒र्व॒णः॒ । गि॒रः॒ । इ॒माः ( ) । भ॒व॒न्तु॒ । वि॒श्व॒तः॒ ।
 वृ॒द्धा॒यु॒मि॒ति॒ वृ॒द्ध – आ॒यु॒म् । अ॒न्वि॒ति॒ । वृ॒द्ध॒यः॒ । जु॒ष्टाः॒ । भ॒व॒न्तु॒ ।
 जु॒ष्ट॒यः॒ । इ॒न्द्र॒स्य॒ । स्यूः॒ । अ॒सि॒ । इ॒न्द्र॒स्य॒ । ध्रु॒व॒म् ।
 अ॒सि॒ । ऐ॒न्द्र॒म् । अ॒सि॒ । इ॒न्द्रा॒य॒ । त्वा॒ ॥ 2 (68)

(द्वेष – इ॒मा – अ॒ष्टा॒द॒श च) (A1)

TS 1.3.2.1

र॒क्षो॒ह॒णो॒ व॒ल॒ग॒ह॒नो॒ वै॒ष्ण॒वा॒न् ख॒ना॒मी॒द॒म॒हं॒ तं व॒ल॒ग॒मु॒द्व॒पा॒मि॒
 यं नः॑ स॒मा॒नो॒ यम॑स॒मा॒नो॒ नि॒च॒ख॒ाने॒द॒मे॒न॒म॒ध॒रं॒ करो॑मि॒ यो नः॑ स॒मा॒नो॒
 योऽस॑मा॒नोऽरा॑ती॒य॒ति॒ गा॒य॒त्रे॒ण छ॒न्द॒सा॒व॒बा॒ढो॒ व॒ल॒गः॒ कि॒म॒त्र भ॒द्रं॒
 तन्नो॑ स॒ह वि॒रा॒ड॒सि॒ स॒प॒त्न॒हा स॒म्रा॒ड॒सि॒ भ्रा॒तृ॒व्य॒हा॒
 स्व॒रा॒ड॒स्य॒भि॒मा॒ति॒हा॒ वि॒श्वा॒रा॒ड॒सि॒ वि॒श्वा॒सां॒ ना॒ष्ट्रा॒णां॒ ह॒न्ता – [ ] 3

1.3.2.1 - Padam

र॒क्षो॒ह॒ण इति॑ रक्षः – ह॒नः । व॒ल॒ग॒ह॒न इति॑ वलग – ह॒नः ।
 वै॒ष्ण॒वा॒न् । ख॒ना॒मि । इ॒द॒म् । अ॒ह॒म् । त॒म् । व॒ल॒ग॒मि॒ति वल॑-गम् ।
 उ॒दि॒ति । व॒पा॒मि । य॒म् । नः । स॒मा॒नः । य॒म् । अ॒स॒मा॒नः ।
 नि॒च॒खा॒ने॒ति नि – च॒खा॒न । इ॒द॒म् । ए॒न॒म् । अ॒ध॒र॒म् । क॒रो॒मि । यः ।
 नः । स॒मा॒नः । यः । अ॒स॒मा॒नः । अ॒रा॒ती॒य॒ति । गा॒य॒त्रे॒ण । छ॒न्द॒सा ।
 अ॒व॒बा॒ढ इत्य॑व – बा॒ढः । व॒ल॒ग इति॑ वल – गः । कि॒म् । अ॒त्र ।
 भ॒द्र॒म् । त॒त् । नौ । स॒ह । वि॒रा॒डि॒ति वि – रा॒ट् । अ॒सि॒ ।
 स॒प॒त्न॒हे॒ति स॒प॒त्न – हा । स॒म्रा॒डि॒ति स॒म् – रा॒ट् । अ॒सि॒ ।
 भ्रा॒तृ॒व्य॒हे॒ति भ्रा॒तृ॒व्य – हा । स्व॒रा॒डि॒ति स्व – रा॒ट् । अ॒सि॒ ।
 अ॒भि॒मा॒ति॒हे॒त्य॒भि॒मा॒ति – हा । वि॒श्वा॒रा॒डि॒ति वि॒श्व – रा॒ट् । अ॒सि॒ ।
 वि॒श्वा॒सा॒म् । ना॒ष्ट्रा॒णा॒म् । ह॒न्ता । 3 (50)

TS 1.3.2.2

र॒क्षो॒ह॒णो व॒ल॒ग॒ह॒नः प्रो॒क्षामि॑ वै॒ष्ण॒वा॒न् र॒क्षो॒ह॒णो व॒ल॒ग॒ह॒नोऽव॑ नयामि
 वै॒ष्ण॒वा॒न् यवो॑ऽसि यवया॒स्मद्द्वे॒षो य॒वया॑रा॒ती र॒क्षो॒ह॒णो व॒ल॒ग॒ह॒नोऽव॑
 स्तृ॒णामि॑ वै॒ष्ण॒वा॒न् र॒क्षो॒ह॒णो व॒ल॒ग॒ह॒नोऽभि॑ जु॒होमि॑ वै॒ष्ण॒वा॒न् र॒क्षो॒ह॒णौ
 व॒ल॒ग॒ह॒ना॒वुप॑ द॒धामि॑ वै॒ष्ण॒वी र॒क्षो॒ह॒णौ व॒ल॒ग॒ह॒नौ पर्यू॑हामि वै॒ष्ण॒वी

रक्षो॒हणौ॑ व॒लग॒हनौ॑ परि॒ स्तृ॒णामि॑ वै॒ष्ण॒वी रक्षो॒हणौ॑ व॒लग॒हनौ॑
वै॒ष्ण॒वी बृ॒हन्ना॑सि बृ॒हद्ग्रा॑वा बृ॒हती॑मिन्द्रा॒य ( ) वाचं॑ व॒द ॥ 4

1.3.2.2 - Padam

रक्षो॒हण॑ इति रक्षः – हनः । व॒लग॒हन॑ इति वलग – हनः ।
प्रेति॑ । उ॒क्षामि॑ । वै॒ष्ण॒वान् । रक्षो॒हण॑ इति रक्षः – हनः । व॒लग॒हन॑
इति वलग – हनः । अवेति॑ । न॒यामि॑ । वै॒ष्ण॒वान् । यवः॑ । अ॒सि ।
यव॑य । अ॒स्मत् । द्वेषः॑ । यव॑य । अ॒रातीः । रक्षो॒हण॑ इति
रक्षः – हनः । व॒लग॒हन॑ इति वलग – हनः । अवेति॑ । स्तृ॒णामि॑ ।
वै॒ष्ण॒वान् । रक्षो॒हण॑ इति रक्षः – हनः । व॒लग॒हन॑ इति वलग – हनः ।
अ॒भीति॑ । जु॒होमि॑ । वै॒ष्ण॒वान् । रक्षो॒हणा॑विति रक्षः – हनौ॑ ।
व॒लग॒हना॑विति वलग – हनौ॑ । उपेति॑ । द॒धामि॑ । वै॒ष्ण॒वी इति॑ ।
रक्षो॒हणा॑विति रक्षः – हनौ॑ । व॒लग॒हना॑विति वलग – हनौ॑ । परीति॑ ।
ऊ॒हामि॑ । वै॒ष्ण॒वी इति॑ । रक्षो॒हणा॑विति रक्षः – हनौ॑ ।
व॒लग॒हना॑विति वलग – हनौ॑ । परीति॑ । स्तृ॒णामि॑ । वै॒ष्ण॒वी इति॑ ।
रक्षो॒हणा॑विति रक्षः – हनौ॑ । व॒लग॒हना॑विति वलग – हनौ॑ ।
वै॒ष्ण॒वी इति॑ । बृ॒हन् । अ॒सि । बृ॒हद्ग्रा॑वेति बृ॒हत् – ग्रा॒वा ।
बृ॒हती॑म् । इन्द्रा॒य ( ) । वाच॑म् । व॒द ॥ 4 (52)

(ह॒न्ते-न्द्रा॒य द्वे च) (A2)

TS 1.3.3.1

वि॒भूर॑सि प्र॒वाह॑णो व॒हिर॑सि ह॒व्यवा॑हनः श्वा॒त्रोऽसि॑ प्र॒चेता॑स्तु॒थोऽसि॑
वि॒श्ववे॑दा उ॒शिग॑सि क॒विरङ्घा॑रिरसि बं॒भारि॑रव॒स्युर॑सि
दुव॒स्वाञ्छु॑न्ध्यूरसि मा॒र्जा॒लीयः॑ स॒म्राड॑सि कृ॒शानुः॑ परि॒षद्यो॑ऽसि
पव॑मानः प्र॒तक्वा॑ऽसि नभ॒स्वान॑संमृ॒ष्टोऽसि॑ ह॒व्यसू॑द ऋ॒तधा॑माऽसि
सुव॑ज्योतिर्ब्र॒ह्मज्यो॑तिरसि सुव॒र्धा॒माऽजो॑ऽस्येक॒पाद॑हिरसि बु॒द्धि॒नयो॑
रौ॒द्रेणा॑नीकेन ( ) पा॒हि मा॑ऽग्ने पि॒पृहि॑ मा॒ मा मा॑ हि॒प्सीः॑ ॥ 5

1.3.3.1 - Padam

वि॒भूरि॑ति वि - भूः । अ॒सि । प्र॒वाह॑ण इति प्र - वाहनः । व॒हिः ।
अ॒सि । ह॒व्यवा॑हन इति ह॒व्य - वाहनः । श्वा॒त्रः । अ॒सि । प्र॒चेता॑
इति प्र - चेताः । तु॒थः । अ॒सि । वि॒श्ववे॑दा इति विश्व - वेदाः ।
उ॒शिक् । अ॒सि । क॒विः । अङ्घा॑रिः । अ॒सि । बं॒भारिः । अ॒वस्युः॑ ।
अ॒सि । दुव॒स्वान् । शु॒न्ध्यूः । अ॒सि । मा॒र्जा॒लीयः॑ । स॒म्राडि॑ति
सं - राट् । अ॒सि । कृ॒शानु॑रिति कृ॒श - अनुः । परि॒षद्य॑ इति
परि - सद्यः । अ॒सि । पव॑मानः । प्र॒तक्वे॑ति प्र - तक्वा । अ॒सि ।

नभस्वान् । असंमृष्ट इत्यसं – मृष्टः । असि । हव्यसूद इति
हव्य – सूदः । ऋतधामेत्यृत – धामा । असि । सुवज्योतिरिति
सुवः – ज्योतिः । ब्रह्मज्योतिरिति ब्रह्म – ज्योतिः । असि ।
सुवर्धामेति सुवः – धामा । अजः । असि । एकपादित्येक – पात् ।
अहिः । असि । बुध्नियः । रौद्रेण । अनीकेन ( ) । पाहि । मा ।
अग्ने । पिपृहि । मा । मा । मा । हिंसीः ॥ 5 (58)

(अनीकेना-ष्टौ च) (A3)

TS 1.3.4.1

त्वञ् सोम तनूकृद्भ्यो द्वेषोभ्योऽन्यकृतेभ्य उरु यन्ताऽसि वरूथञ्
स्वाहा जुषाणो अप्तुराज्यस्य वेतु स्वाहाऽयन्नो अग्निर्वरिवः कृणोत्वयं
मृधः पुर एतु प्रभिन्दन् ।

अयञ् शत्रूञ्जयतु जर्हृषाणोऽयं वाजं जयतु वाजसातौ ॥

उरु विष्णो वि क्रमस्वोरु क्षयाय नः कृधि ॥

घृतं घृतयोने पिब प्रप्र यज्ञपतिं तिर ॥

सोमो जिगाति गातुवि – [ ] 6

1.3.4.1 - Padam

त्वम् । सोम । तनू॑कृद्भ्य॒ इति॑ तनू॑कृत् – भ्यः । द्वेषो॑भ्य॒ इति॑
 द्वेषः॑ – भ्यः । अन्य॑कृतेभ्य॒ इत्यन्य॑ – कृते॑भ्यः । उरु॑ । यन्ता ।
 असि॑ । वरू॒थम् । स्वाहा॑ । जुषा॑णः । अप्तुः॑ । आज्य॑स्य । वेतु॑ ।
 स्वाहा॑ । अयं॑ । नः॑ । अग्निः॑ । वरि॑वः । कृ॒णोतु॑ । अयम् । मृ॒धः ।
 पुरः॑ । एतु॑ । प्र॒भिन्द॑न्निति॒ प्र – भि॒न्दन् ॥ अयम् । शत्रून् । ज॒यतु॑ ।
 जर्॒हृषा॑णः । अयम् । वाजम् । ज॒यतु॑ । वाज॑साता॒विति॑ वाज॑-सा॒तौ ॥
 उरु॑ । वि॒ष्णो इति॑ । वीति॑ । क्र॒मस्व॑ । उरु॑ । क्षया॑य । नः॑ । कृ॒धि ॥
 घृ॒तम् । घृ॒तयो॑न इति॑ घृ॒त – यो॑ने । पिब॑ । प्र॒प्रेति॑ प्र – प्र ।
 य॒ज्ञप॑तिमिति॒ य॒ज्ञ – प॑तिम् । तिर॑ ॥ सोमः॑ । जिगा॑ति ।
 गा॒तुवि॑दिति॒ गा॒तु – वि॑त् । 6 (50)

TS 1.3.4.2

दे॒वाना॑मेति॒ निष्कृ॑तमृ॒तस्य॑ यो॒निमा॑सद॒मदि॑त्याः स॒दोऽस्य॑दि॒त्याः स॒द
 आ॑ सी॒दैष॑ वो॒ देव॑ स॒वितः॑ सोम॒स्तꣳ र॑क्ष॒द्ध्वं मा॑ वो॒ दभ॑दे॒तत्त्वꣳ
 सोम॑ दे॒वो दे॒वानु॑पा॒गा इ॒दम॑हं म॒नुष्यो॑ म॒नुष्या॑न्त् सह॒ प्रज॑या सह
 रा॒यस्पो॑षेण॒ नमो॑ दे॒वेभ्यः॑ स्व॒धा पि॒तृभ्य॑ इ॒दम॑हं निर्व॑रुणस्य॒ पाशा॑त्
 सु॒वर॑भि-[ ] 7

1.3.4.2 - Padam

दे॒वाना॑म् । ए॒ति॒ । नि॒ष्कृ॒तमि॑ति॒ निः – कृ॒तम् । ऋ॒तस्य॑ । यो॒निम् ।
 आ॒सद॑मि॒त्या– सद॑म् । अ॒दि॒त्याः । स॒दः । अ॒सि॒ । अ॒दि॒त्याः । स॒दः ।
 ए॒ति॒ । सी॒द । ए॒षः । वः । दे॒व । स॒वि॒तः । सो॒मः । तम् । र॒क्ष॒ध्वम् ।
 मा । वः । द॒भ॒त् । ए॒तत् । त्वम् । सो॒म । दे॒वः । दे॒वान् । उ॒पेति॑ ।
 अ॒गाः । इ॒दम् । अ॒हम् । म॒नु॒ष्यः । म॒नु॒ष्यान् । स॒ह । प्र॒जये॑ति॒
 प्र – जया॑ । स॒ह । रा॒यः । पो॒षेण॑ । न॒मः । दे॒वेभ्यः॑ ।
 स्व॒धेति॑ स्व – धा । पि॒तृभ्य॑ इति॒ पि॒तृ – भ्यः । इ॒दम् । अ॒हम् ।
 नि॒रिति॑ । व॒रु॒णस्य॑ । पा॒शात् । सु॒वः । अ॒भि । 7 (50)

TS 1.3.4.3

वि॒ ख्ये॑षं वै॒श्वान॑रं॒ ज्योति॑र॒ग्ने॒ व्र॑त॒पते॑ त्वं व्र॒तानां॑ व्र॒तप॑ति॒रसि॑या म॒म
 त॒नूस्त्वय्य॑भू॒दिय॑ सा म॒यि या तव॑ त॒नू र्मय्य॑भू॒देषा॑ सा त्वयि॑यथा॒यथं॑
 नौ व्र॑त॒पते॑ व्र॒तिनौ॑ व्र॒तानि॑ ॥ 8

1.3.4.3 - Padam

वी॒ति॒ । ख्ये॑षम् । वै॒श्वान॑रम् । ज्यो॒तिः । अ॒ग्ने॒ । व्र॒तप॑त इति॒
 व्र॑त – प॒ते । त्वम् । व्र॒ताना॑म् । व्र॒तप॑ति॒रिति॑ व्र॒त – प॒तिः । अ॒सि॒ ।
 या । म॒म । त॒नूः । त्वयि॑ । अ॒भूत् । इ॒यम् । सा । म॒यि । या । तव॑ ।
 त॒नूः । म॒यि । अ॒भूत् । ए॒षा । सा । त्वयि॑ । य॒थाय॑थमि॒ति॒ यथा॑–य॒थम् ।

नौ । व्रतपत इति व्रत – पते । व्रतिनोः । व्रतानि ॥ 8 (31)

(गातुविद-भ्ये-कत्रिंशच्च) (A4)

TS 1.3.5.1

अत्यन्या॑नगां॑ नान्या॑नुपा॑ गाम॑र्वाक्त्वा॑ परै॑रविदं॑ परोऽव॑रैस्तं॑ त्वा॑ जुषे॑
वैष्ण॑वं दे॒वय॑ज्यायै॑ दे॒वस्त्वा॑ सवि॒ता म॑ध्वाऽन॒क्त॒वोष॑धे॒ त्राय॑स्वैन॒
स्व॒धिते॑ मै॒नं हि॑सी दि॒वम॑ग्रेण॒ मा ले॑खीरन्त॒रिक्षं॑ म॒ध्येन॑ मा
हि॑सीः पृ॒थिव्या॑ सं भव॑ वनस्प॒ते श॑तवल्.शो॒ वि रो॑ह
सह॑स्रवल्.शा॒ वि वय॑ रुहे॒म यं ( ) त्वाऽय॑ स्व॒धिति॑स्तेति॒जानः॑
प्रणि॑नाय॒ मह॑ते सौ॒भगा॑याच्छि॒न्नो रा॑यः सु॒वीरः॑ ॥ 9

1.3.5.1 - Padam

अती॑ति । अ॒न्यान् । अ॒गाम् । न । अ॒न्यान् । उपे॑ति । अ॒गाम् ।
अ॒र्वाक् । त्वा॑ । परैः॑ । अ॒विद॑म् । प॒रः । अ॒वरैः॑ । तम् । त्वा॑ । जु॒षे ।
वैष्ण॑वम् । दे॒वय॑ज्याया॒ इति॑ दे॒व – य॑ज्यायै॑ । दे॒वः । त्वा॑ । स॒वि॒ता ।
म॑ध्वा । अ॒नक्तु॑ । ओष॑धे । त्राय॑स्व । ए॒नम् । स्व॒धित॑ इति॒ स्व-धिते॑ ।
मा । ए॒नम् । हि॑सीः । दि॒वम् । अ॑ग्रेण । मा । ले॒खीः । अ॒न्त॒रिक्ष॑म् ।
म॒ध्येन॑ । मा । हि॑सीः । पृ॒थिव्या॑ । स॒मिति॑ । भ॒व । वन॑स्प॒ते ।

श॒त॒वल्॒श॒ इति॑ श॒त – वल्॒शः॑ । वी॒ति । रो॒ह । स॒ह॒स्र॒वल्॒शा॒ इति॑
 स॒ह॒स्र – वल्॒शः॑ । वी॒ति । व॒यम् । रु॒हे॒म । यम् ( ) । त्वा ।
 अ॒यम् । स्व॒धि॒ति॒रिति॑ स्व – धि॒तिः । ते॒ति॒जानः॑ ।
 प्र॒णि॒ना॒येति॑ प्र – नि॒नाय॑ । म॒ह॒ते । सौ॒भ॒गाय॑ । अ॒च्छि॒न्नः । रा॒यः ।
 सु॒वी॒र इति॑ सु – वी॒रः ॥ 9 (60) (यं-दश॑ च) (A5)

TS 1.3.6.1

पृ॒थि॒व्यै त्वा॒न्त॒रि॒क्षाय॑ त्वा दि॒वे त्वा शु॒न्ध॒तां लो॒कः पि॒तृ॒षद॑नो
 यवो॑ऽसि॒ यव॒यास्मद्द्वे॒षो यव॒या॒रा॒तीः पि॒तृ॒णां स॒दन॑मसि
 स्वा॒वे॒शोऽस्य॑ग्रे॒गा ने॒तृ॒णां व॒न॒स्पति॑रधि॒ त्वा स्था॑स्यति॒ तस्य॑
 वि॒त्ताद्दे॒वस्त्वा॑ स॒वि॒ता म॒ध्वाऽन॑क्तु सु॒पि॒प्प॒लाभ्य॑स्त्वौष॒धीभ्य॑
 उ॒द्वि॒व स्त॒भाना॑ऽन्त॒रि॒क्षं पृ॒ण पृ॒थि॒वीमु॑परेण दृ॒ह ते ते
 धा॒मान्यु॑श्मसी – [ ] 10

1.3.6.1 - Padam

पृ॒थि॒व्यै । त्वा । अ॒न्त॒रि॒क्षाय॑ । त्वा । दि॒वे । त्वा । शु॒न्ध॒ताम् ।
 लो॒कः । पि॒तृ॒षद॑न इति॑ पि॒तृ – स॒दनः॑ । यवः॑ । अ॒सि । यव॒य ।
 अ॒स्मत् । द्वे॒षः । यव॒य । अ॒रा॒तीः । पि॒तृ॒णाम् । स॒दनम् । अ॒सि ।
 स्वा॒वे॒श इति॑ सु – आ॒वे॒शः । अ॒सि । अ॒ग्रे॒गा इत्य॑ग्रे – गाः ।

ने॒तृ॒णाम् । व॒न॒स्प॒तिः । अधी॑ति । त्वा । स्था॒स्य॒ति । तस्य॑ । वि॒त्तात् ।
 दे॒वः । त्वा । स॒वि॒ता । म॒ध्वा । अ॒न॒क्तु॒ ।
 सु॒पि॒प्प॒ला॒भ्य इति॑ सु – पि॒प्प॒ला॒भ्यः ।
 त्वा । ओष॑धी॒भ्य इत्योष॑धि – भ्यः॑ । उ॒दि॒ति । दि॒वम् । स्त॒भान् ।
 ए॒ति । अ॒न्त॒रि॒क्षम् । पृ॒ण । पृ॒थि॒वीम् । उ॒प॒रेण॑ । दृ॒ह । ते । ते ।
 धा॒मानि॑ । उ॒श्म॒सि । 10 (50)

TS 1.3.6.2

ग॒म॒द्ध्ये॒ गा॒वो॒ यत्र॑ भू॒रि॒शृ॒ङ्गा अ॒यासः॑ ॥
 अ॒त्रा॒ह तदु॑रु॒गाय॑स्य वि॒ष्णोः॑ प॒र॒मं प॒द॒म॒व भा॑ति भू॒रैः॑ ॥
 वि॒ष्णोः॑ क॒र्मा॒णि प॑श्य॒त य॒तो व्र॑तानि प॒स्प॒शे ॥
 इ॒न्द्र॒स्य यु॒ज्यः॑ स॒खा ॥
 तद्-वि॒ष्णोः॑ प॒र॒मं प॒द॒ स॒दा प॑श्यन्ति सूर॒यः ।
 दि॒वी॒व चक्षु॑रा॒त॒तं ॥
 ब्र॒ह्म॒व॒निं त्वा क्ष॑त्र॒व॒निं सु॒प्र॒जा॒व॒निं रा॒य॒स्पोष॑व॒निं प॑र्यू॒हामि॑
 ब्र॒ह्म दृ॒ह क्ष॑त्रं दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह रा॒य॒स्पोषं॑ ( ) दृ॒ह प॑रि॒वी॒र॒सि
 प॑रि॒ त्वा दै॒वी॒र्वि॒शो व्य॑यन्तां प॒री॒म रा॒य॒स्पोषो॑ य॒ज॒मा॒नं म॒नु॒ष्या
 अ॒न्त॒रि॒क्ष॒स्य त्वा सा॒ना॒व॒व गू॑हामि ॥ 11

1.3.6.2 - Padam

ग॒म॒ध्वे॑ । गा॒वः॑ । य॒त्र । भू॒रिशृ॑ङ्गा इति॒ भू॒रि॑ – शृ॒ङ्गाः॑ । अ॒यासः॑ ॥
 अ॒त्र । अ॒ह॒ । तत् । उ॒रुगा॑यस्येत्यु॒रु – गा॑यस्य । वि॒ष्णोः॑ । प॒र॒मम् ।
 प॒दम् । अ॒वेति॑ । भा॒ति॒ । भू॒रेः॑ ॥ वि॒ष्णोः॑ । क॒र्मा॑णि । प॒श्य॒त॒ । य॒तः॑ ।
 व्र॒तानि॑ । प॒स्प॒शे ॥ इ॒न्द्र॒स्य॑ । यु॒ज्यः॑ । स॒खा ॥ तत् । वि॒ष्णोः॑ ।
 प॒र॒मम् । प॒दम् । स॒दा । प॒श्य॒न्ति॑ । सू॒रयः॑ ॥ दि॒वि । इ॒व॒ । चक्षुः॑ ।
 आ॒त॒त॒मि॒त्या – त॒तम् ॥ ब्र॒ह्म॒व॒नि॒मि॒ति॑ ब्र॒ह्म – व॒निम् । त्वा ।
 क्ष॒त्र॒व॒नि॒मि॒ति॑ क्ष॒त्र – व॒निम् । सु॒प्र॒जा॒व॒नि॒मि॒ति॑ सु॒प्र॒जा – व॒निम् ।
 रा॒य॒स्पो॒ष॒व॒नि॒मि॒ति॑ रा॒य॒स्पो॒ष – व॒निम् । प॒रीति॑ । ऊ॒हा॒मि॒ । ब्र॒ह्म ।
 दृ॒ह॒ । क्ष॒त्रम् । दृ॒ह॒ । प्र॒जा॒मि॒ति॑ प्र – जा॒म् । दृ॒ह॒ । रा॒यः॑ ।
 पो॒षम् ( ) । दृ॒ह॒ । प॒रि॒वी॒रि॒ति॑ प॒रि – वीः॑ । अ॒सि॒ । प॒रीति॑ ।
 त्वा । दै॒वीः॑ । वि॒शः॑ । व्य॒य॒न्ता॒म् । प॒रीति॑ । इ॒मम् । रा॒यः॑ । पो॒षः॑ ।
 य॒ज॒मा॒नम् । म॒नु॒ष्याः॑ । अ॒न्त॒रि॒क्ष॒स्य॑ । त्वा । सा॒नौ । अ॒वेति॑ ।

गू॒हा॒मि॒ ॥ 11 (69)

(उ॒श्म॒सी-पो॒षमे॑-का॒न्नवि॑शतिश्च) (A6)

TS 1.3.7.1

इ॒षे त्वो॒प॒वी॒रस्यु॒पो दे॒वान् दै॒वीर्वि॒शः प्रा॒गु॒र्व॒हीरु॒शिजो बृ॒हस्प॑ते
धा॒रया॒ वसू॑नि ह॒व्या ते॑ स्व॒दन्तां॑ दे॒व त्व॑ष्ट॒र्वसु॑ र॒ण्व रे॒वती॑ र॒मध्व॑-
म॒ग्ने र्ज॑नि॒त्रम॑सि वृ॒षणौ॑ स्थ उ॒र्वश्य॑स्यायु॒रसि॑ पु॒रुर॒वा घृ॑तेना॒क्ते
वृ॒षणं॑ द॒धाथां॑ गा॒यत्रं॑ छ॒न्दोऽनु॑ प्र जा॒यस्व॒ त्रैष्टु॑भं जा॒गतं॑ छ॒न्दोऽनु॑
प्र जा॒यस्व॒ भव॑तं- [ ] 12

1.3.7.1 - Padam

इ॒षे । त्वा॒ । उ॒प॒वी॒रि॒त्यु॒प – वीः॑ । अ॒सि॒ । उ॒पो इति॑ । दे॒वान् ।
दै॒वीः । वि॒शः । प्रेति॑ । अ॒गुः । व॒हीः । उ॒शिजः॑ । बृ॒हस्प॑ते ।
धा॒रय॑ । वसू॑नि । ह॒व्या । ते॑ । स्व॒दन्ता॑म् । दे॒व । त्व॑ष्टः । वसु॑ ।
र॒ण्व । रे॒वतीः॑ । र॒मध्व॑म् । अ॒ग्नेः । ज॒नि॒त्रम् । अ॒सि॒ । वृ॒षणौ॑ ।
स्थः॑ । उ॒र्वशी॑ । अ॒सि॒ । आ॒युः । अ॒सि॒ । पु॒रुर॒वाः । घृ॑तेन ।
अ॒क्ते इति॑ । वृ॒षण॑म् । द॒धाथा॑म् । गा॒यत्र॑म् । छ॒न्दः । अ॒नु । प्रेति॑ ।
जा॒यस्व॒ । त्रैष्टु॑भम् । जा॒गत॑म् । छ॒न्दः । अ॒नु । प्रेति॑ । जा॒यस्व॒ ।
भव॑तम् । 12 (50)

TS 1.3.7.2

नः॑ स॒मन॑सौ स॒मो॒कसा॑वरे॒पसौ॑ ।
मा य॒ज्ञं हि॑ सि॒ष्टं मा य॒ज्ञप॑तिं जा॒तवे॑दसौ शि॒वौ भव॑तम॒द्य नः॑ ॥

अ॒ग्ना॒व॒ग्निश्चर॑ति॒ प्रवि॑ष्ट ऋ॒षीणां॑ पु॒त्रो अ॒धि॒रा॒ज ए॒षः ।
स्वा॒हा॒कृत्य॑ ब्र॒ह्म॒णा ते जु॒होमि॑ मा दे॒वानां॑ मि॒थु॒या क॑र्भा॒ग॒धेयं॑ ॥ 13

1.3.7.2 - Padam

नः । सम॒न॒सा॒वि॒ति स – म॒न॒सौ । स॒मो॒क॒सा॒वि॒ति सं – ओ॒क॒सौ ।
अ॒रे॒ष॒सौ ॥ मा । य॒ज्ञम् । हि॒॒सि॒ष्टम् । मा । य॒ज्ञ॒प॒ति॒मि॒ति
य॒ज्ञ – प॒तिम् । जा॒त॒वे॒द॒सा॒वि॒ति जा॒त – वे॒द॒सौ । शि॒वौ । भ॒व॒त॒म् ।
अ॒द्य । नः ॥ अ॒ग्नौ । अ॒ग्निः । च॒र॒ति । प्र॒वि॒ष्ट इति॑ प्र – वि॒ष्टः ।
ऋ॒षी॒णा॒म् । पु॒त्रः । अ॒धि॒रा॒ज इत्य॑धि – रा॒जः । ए॒षः ॥
स्वा॒हा॒कृत्ये॑ति स्वा॒हा – कृत्य॑ । ब्र॒ह्म॒णा । ते । जु॒हो॒मि । मा ।
दे॒वाना॑म् । मि॒थु॒या । कः । भा॒ग॒धे॒य॒मि॒ति भा॒ग – धे॒य॒म् ॥ 13 (31)

(भव॑त-मे॒क॒त्रि॒ंश॒च्च) (A7)

TS 1.3.8.1

आ द॒द ऋ॒त॒स्य॑ त्वा दे॒व॒ह॒विः पा॒शे॒नाऽऽर॑भे ध॒र्षा
मा॒नु॒षा॒न॒द्भ्य॑स्त्वौष॒धी॒भ्यः प्रो॒क्षा॒म्य॒पां पे॒रु॒र॒सि स्वा॒त्तं चि॒त् सद॑ेव॒
ह॒व्य॒मा॒पो दे॒वीः स्व॑द॒तैर्न॒ सं ते प्रा॒णो वा॒यु॒ना ग॑च्छ॒ता सं
य॒ज्ञ॒त्रैर॒ङ्गानि॑ सं य॒ज्ञ॒प॒ति॒रा॒शि॒षा घृ॑ते॒ना॒क्तौ प॒शुं त्रा॑ये॒था
रे॒व॒तीर्य॑ज्ञ॒प॒तिं प्रि॒य॒धाऽऽ* वि॒श॒तो॒रो अ॒न्त॒रि॒क्ष स॒जू॒र्दे॒वेन॑ – [ ] 14

1.3.8.1 - Padam

ए॒ति । द॒दे । ऋ॒तस्य॑ । त्वा॒ । दे॒वह॒विरि॑ति॒ दे॒व – ह॒विः । पा॒शेन॑ ।
 ए॒ति । र॒भे । ध॒र्ष । मा॒नुषान् । अ॒द्भ्य इत्य॑त् – भ्यः । त्वा॒ ।
 ओष॑धी॒भ्य इत्यो॑षधि – भ्यः । प्रेति॑ । उ॒क्षामि॑ । अ॒पाम् । पे॒रुः ।
 अ॒सि । स्वा॒त्तम् । चि॒त् । स॒दे॒वमि॑ति॒ स – दे॒वम् । ह॒व्यम् । आ॒पः ।
 दे॒वीः । स्व॒दत् । ए॒नम् । स॒मि॒ति । ते । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः ।
 वा॒युना॑ ॥ ग॒च्छ॒ताम् । स॒मि॒ति । य॒जत्रैः॑ । अ॒ङ्गानि॑ । स॒मि॒ति ।
 य॒ज्ञप॑तिरि॒ति य॒ज्ञ – प॒तिः । आ॒शिषे॑त्या ॥ शि॒षा ॥ घृ॒तेन॑ । अ॒क्तौ ।
 प॒शुम् । त्रा॒ये॒थाम् । रे॒वतीः॑ । य॒ज्ञप॑तिमि॒ति य॒ज्ञ – प॒तिम् ।
 प्रि॒य॒धेति॑ प्रि॒य – धा । ए॒ति । वि॒शत् । उ॒रो इति॑ । अ॒न्त॒रि॒क्ष ।
 स॒ज्जूरि॑ति॒ स – जूः । दे॒वेन॑ । 14 (50)

TS 1.3.8.2

वा॒तेना॒स्य ह॒विष॑स्त्मना॒ य॒ज्ञ स॒मस्य॑ त॒नुवा॑ भ॒व व॒र्षी॑यो व॒र्षी॑यसि
 य॒ज्ञे य॒ज्ञप॑तिं॒ धाः पृ॒थि॒व्याः संपृ॑चः पा॒हि न॑मस्त आ॒ताना॑ऽन॒र्वा प्रे॒हि
 घृ॒तस्य॑ कु॒ल्याम॑नु॒ सह॑ प्र॒जया॑ सह॒ रा॒य॒स्योषे॑णाऽऽपो॑ दे॒वीः शु॒द्धा॒युवः॑
 शु॒द्धा यू॒यं दे॒वाः ॥ ऊ॒र्ध्वः ॥ शु॒द्धा व॒यं परि॑विष्टाः परि॒वेष्टा॑रो वो
 भू॒यास्म ॥ 15

1.3.8.2 - Padam

वा॒तेन॑ । अ॒स्य॑ । ह॒विषः॑ । त्मना॑ ॥ य॒ज॒ । स॒मि॒ति॑ । अ॒स्य॑ । त॒नुवा॑ ॥
 भ॒व॒ । व॒र्षी॑यः । व॒र्षी॑यसि । य॒ज्ञे॑ । य॒ज्ञप॑तिमि॒ति॑ य॒ज्ञ – प॒तिम् ।
 धाः॑ । पृ॒थि॒व्याः॑ । स॒म्पृ॒च॒ इति॑ स॒म् – पृ॒चः॑ । पा॒हि॒ । न॒मः॑ । ते॒ ।
 आ॒ता॒ने॒त्या – ता॒न॒ । अ॒न॒र्वा॑ । प्रे॒ति॑ । इ॒हि॒ । घृ॒त॒स्य॑ । कु॒ल्याम् ।
 अ॒न्वि॒ति॑ । स॒ह॒ । प्र॒ज॒येति॑ प्र – जया॑ ॥ स॒ह॒ । रा॒यः॑ । पो॒षे॒ण॑ ।
 आ॒पः॑ । दे॒वीः॑ । शु॒द्धा॒यु॒व॒ इति॑ शु॒द्ध – यु॒वः॑ । शु॒द्धाः॑ । यू॒यम् ।
 दे॒वान् । ऊ॒ढ॒वम् । शु॒द्धाः॑ । व॒यम् । परि॑विष्टा इति॑ परि – वि॒ष्टाः॑ ।
 परि॑वेष्टार इति॑ परि – वे॒ष्टारः॑ । वः॑ । भू॒या॒स्म ॥ 15 (44)

(दे॒वन॒-च॒तु॒श्च॒त्वारि॑ञ्श॒च्च) (A8)

TS 1.3.9.1

वा॒क्त॒ आ॒ प्या॑यतां प्रा॒णस्त॒ आ॒ प्या॑यतां चक्षु॒स्त॒ आ॒ प्या॑यताञ् श्रो॒त्रं॑
 त॒ आ॒ प्या॑यतां या॒ ते प्रा॑णाञ्छु॒ग्ज॒गाम॒ या चक्षु॑र्या श्रो॒त्रं या॒त्ते कू॑रं
 या॒दा॒स्थि॑तं तत्त॒ आ॒ प्या॑यतां तत्त॒ ए॒तेन॑ शु॒न्धतां॑ ना॒भिस्त॒ आ॒ प्या॑यतां
 पा॒युस्त॒ आ॒ प्या॑यताञ् शु॒द्धाश्च॒रि॒त्राः॑ श॒मद्भ्यः॑ – [ ] 16

1.3.9.1 - Padam

वाक् । ते । एति॑ । प्या॒य॒ताम् । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः॑ । ते । एति॑ ।
 प्या॒य॒ताम् । चक्षुः॑ । ते । एति॑ । प्या॒य॒ताम् । श्रो॒त्रम् । ते । एति॑ ।

प्या॒य॒ता॒म् । या । ते । प्रा॒णानि॑ति प्र – अ॒नान् । शुक् । ज॒गाम । या ।
चक्षुः । या । श्रो॒त्रम् । यत् । ते । कू॒रम् । यत् ।
आ॒स्थि॒त॒मि॒त्या – स्थि॒तम् । तत् । ते । ए॒ति । प्या॒य॒ता॒म् । तत् । ते ।
ए॒तेन॑ । शु॒न्ध॒ता॒म् । नाभिः । ते । ए॒ति । प्या॒य॒ता॒म् । पा॒युः । ते ।
ए॒ति । प्या॒य॒ता॒म् । शु॒द्धाः । च॒रि॒त्राः । शम् ।
अ॒द्भ्य इ॒त्यत् – भ्यः । 16 (50)

TS 1.3.9.2

श॒मोष॑धी॒भ्यः शं पृ॑थि॒व्यै श॒महो॑भ्या-मोष॑धे त्राय॑स्वैन॒ स्व॒धि॒ते
मै॒न॒ हि॒सी र॑क्ष॒सां भा॒गोऽसी॑द॒मह॑ र॒क्षोऽध॑मं त॒मो न॑यामि
योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ यं च व॑यं द्वि॒ष्म इ॒दमे॑न॒मध॑मं त॒मो न॑यामी॒षे त्वा घृ॑तेन
द्यावा॑पृथि॒वी प्रो॑र्वा॒था-म॑च्छि॒न्नो रा॑यः सु॒वीर उ॑र्व॒न्तरि॑क्ष॒मन्वि॑हि
वा॒यो वी॑हि ( ) स्तो॒काना॑ स्वा॒होर्ध्व॑न॒भसं॑ मा॒रुतं॑ ग॒च्छ॒तं ॥ 17

1.3.9.2 - Padam

शम् । ओष॑धी॒भ्यः इ॒त्योषा॑धि – भ्यः । शम् । पृ॒थि॒व्यै । शम् ।
अ॒हो॒भ्यामि॒त्यहः॑ – भ्याम् । ओष॑धे । त्राय॑स्व । ए॒नम् ।
स्व॒धि॒त इति॑ स्व – धि॒ते । मा । ए॒नम् । हि॒सीः । र॑क्ष॒साम् ।
भा॒गः । अ॒सि । इ॒दम् । अ॒हम् । र॑क्षः । अ॒ध॒मम् । त॒मः । न॑यामि ।

यः । अ॒स्मान् । द्वेष्टि॑ । यम् । च॒ । व॒यम् । द्विष्मः॑ । इ॒दम् । ए॒नम् ।
 अ॒ध॒मम् । तमः॑ । न॒यामि॑ । इ॒षे । त्वा॒ । घृ॒तेन॑ । द्या॒वापृ॑थि॒वी इति॑
 द्या॒वा – पृ॒थि॒वी । प्रेति॑ । ऊ॒र्ण्वा॒थाम् । अ॒च्छिन्नः॑ । रा॒यः ।
 सु॒वीर॑ इति॑ सु – वी॒रः । उ॒रु । अ॒न्तरि॑क्षम् । अ॒न्विति॑ । इ॒हि ।
 वा॒यो इति॑ । वी॒ति । इ॒हि ( ) । स्तो॒काना॑म् । स्वाहा॑ ।
 ऊ॒र्ध्व॒न॒भस॑मित्यू॒र्ध्व – न॒भस॑म् । मा॒रु॒तम् । ग॒च्छ॒तम् ॥ 17 (55)

(अ॒द्भ्यो-वी॒हि-पञ्च॑ च) (A9)

TS 1.3.10.1

सं ते॑ म॒नसा॑ म॒नः । सं प्रा॒णेन॑ प्रा॒णो जुष्टं॑ दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं
 घृ॒तव॑त् स्वा॒हैन्द्रः॑ प्रा॒णो अ॒ङ्गेअ॒ङ्गे नि॑ दे॒द्ध्यदै॒न्द्रो ऽपानो॑ अ॒ङ्गेअ॒ङ्गे
 वि॒ बो॒भुव॑दे॒व त्वष्ट॑र्भूरि॒ ते स॒समे॑तु वि॒षु॒रूपा॑ य॒त् सल॑क्ष्माणो
 भव॑त् दे॒वत्रा॑ यन्त॒मव॑से स॒खायोऽनु॑ त्वा मा॒ता पि॒तरो॑ म॒दन्तु॑
 श्री॒रस्य॑ग्निस्त्वा॑ श्री॒णात्वा॑पः॒ सम॑रिणन् वा॒तस्य॑ – [ ] 18

1.3.10.1 - Padam

स॒मि॒ति । ते॑ । म॒नसा॑ । म॒नः । स॒मि॒ति । प्रा॒णेने॑ति॒ प्र – अ॒नेन॑ ।
 प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । जुष्ट॑म् । दे॒वेभ्यः॑ । ह॒व्यम् ।
 घृ॒तव॑दिति॑ घृ॒त – व॒त् । स्वाहा॑ । ऐ॒न्द्रः । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः ।

अङ्गे॑अङ्ग॑ इत्यङ्गे॑ – अङ्गे॑ । नीति॑ । दे॒ध्यत् । ऐन्द्रः॑ ।
 अ॒पा॒न इत्यप॑ – अ॒नः । अङ्गे॑अङ्ग॑ इत्यङ्गे॑ – अङ्गे॑ । वीति॑ ।
 बो॒भु॒वत् । दे॒व । त्वष्टः॑ । भूरि॑ । ते । स॒स॒मि॒ति सं – स॒म् । ए॒तु ।
 वि॒षु॒रूपा॑ इति॑ वि॒षु – रू॒पाः ।
 यत् । स॒लक्ष्मा॑ण इति॑ स – लक्ष्मा॑णः । भव॑थ । दे॒व॒त्रेति॑ दे॒व-त्रा॑ ।
 य॒न्तम् । अ॒वसे॑ । स॒खायः॑ । अ॒न्विति॑ । त्वा॒ । मा॒ता । पि॒तरः॑ ।
 म॒द॒न्तु । श्रीः॑ । अ॒सी । अ॒ग्निः । त्वा॒ । श्री॒णा॒तु । आ॒पः । स॒मि॒ति ।
 अ॒रि॒णन् । वा॒तस्य॑ । 18 (50)

TS 1.3.10.2

त्वा॒ ध्रज्यै॑ पू॒ष्णो र॒ह्या अ॒पामो॑ष॒धीना॑ र॒हिष्यै॑ घृ॒तं घृ॒तपा॑वानः
 पि॒बत॑ वसां॑ व॒सापा॑वानः पि॒बता॑न्त॒रिक्ष॑स्य ह॒विर॑सि स्वाहा॑
 त्वा॑न्त॒रिक्षा॑य दि॒शः प्र॒दिश॑ आ॒दिशो॑ वि॒दिश॑ उ॒द्दिशः॑ स्वाहा॑ दि॒ग्भ्यो॑
 नमो॑ दि॒ग्भ्यः ॥ 19

1.3.10.2 - Padam

त्वा॒ । ध्रज्यै॑ । पू॒ष्णः । र॒ह्यै । अ॒पाम् । ओष॑धीनाम् । रोहि॑ष्यै ।
 घृ॒तम् । घृ॒तपा॑वान इति॑ घृ॒त – पा॑वानः । पि॒बत॑ । वसा॑म् ।
 व॒सापा॑वान इति॑ वसा॑ – पा॑वानः । पि॒बत॑ । अ॒न्त॒रिक्ष॑स्य । ह॒विः ।

अ॒सि॒ । स्वा॒हा । त्वा॒ । अ॒न्तरि॑क्षाय॒ । दि॒शः॑ । प्र॒दि॒श इति॑
 प्र – दि॒शः॑ । आ॒दि॒श इत्या॑ – दि॒शः॑ । वि॒दि॒श इति॑ वि – दि॒शः॑ ।
 उ॒दि॒श इत्यु॑त् – दि॒शः॑ । स्वा॒हा । दि॒ग्भ्य॑ इति॒ दिक् – भ्यः॑ । नमः॑ ।
 दि॒ग्भ्य॑ इति॒ दिक् – भ्यः॑ ॥ 19 (28)

(वा॒तस्या॑-ष्टा॒वि॒शति॑श्च) (A10)

TS 1.3.11.1

स॒मु॒द्रं ग॑च्छ॒ स्वा॒हाऽन्तरि॑क्षं ग॑च्छ॒ स्वा॒हा दे॒वऽस॑वितारं ग॑च्छ॒ स्वा॒हा
 अ॒हो॒रा॒त्रे ग॑च्छ॒ स्वा॒हा मि॒त्राव॑रुणौ ग॑च्छ॒ स्वा॒हा सोमं॑ ग॑च्छ॒ स्वा॒हा
 य॒ज्ञं ग॑च्छ॒ स्वा॒हा छ॒न्दा॒सि ग॑च्छ॒ स्वा॒हा द्या॒वापृ॑थि॒वी ग॑च्छ॒ स्वा॒हा
 न॒भो दि॒व्यं ग॑च्छ॒ स्वा॒हाऽग्निं॑ वै॒श्वान॑रं ग॑च्छ॒ स्वा॒हा
 ऽद्भ्य॑स्त्वौष॒धीभ्यो॑ म॒नो मे॑ हा॒र्दि य॑च्छ॒ तनूं॑ त्वचं॒ पु॒त्रं न॑प्तारम॒शीय॑
 शु॒ग॒सि ( ) त॒मभि॑ शोच॒ योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं द्वि॑ष्मो
 धा॒म्नोधा॑म्नो रा॒जन्नि॑तो वरुण॒ नो मु॑ञ्च॒ यदा॑पो अ॒घ्निया॑ वरु॒णेति॑
 श॒पा॒महे॑ ततो॒ वरु॑ण॒ नो मु॑ञ्च ॥ 20

1.3.11.1 - Padam

स॒मु॒द्रम् । ग॑च्छ॒ । स्वा॒हा । अ॒न्तरि॑क्षम् । ग॑च्छ॒ । स्वा॒हा । दे॒वम् ।
 स॒वि॒तारम्॑ । ग॑च्छ॒ । स्वा॒हा । अ॒हो॒रा॒त्रे इत्य॑हः – रा॒त्रे । ग॑च्छ॒ ।

॥ स्वाहा । मि॒त्रावरु॑णा॒विति॑ मि॒त्रा – वरु॑णौ । गच्छ॑ । स्वाहा । सोम॑म् ।
 गच्छ॑ । स्वाहा । य॒ज्ञम् । गच्छ॑ । स्वाहा । छन्दा॑ँसि । गच्छ॑ ।
 स्वाहा । द्या॒वापृ॑थि॒वी इति॑ द्या॒वा – पृ॑थि॒वी । गच्छ॑ । स्वाहा ।
 नभः॑ । दि॒व्यम् । गच्छ॑ । स्वाहा । अ॒ग्निम् । वै॒श्वान॑रम् । गच्छ॑ ।
 स्वाहा । अ॒द्भ्य इत्य॑त् – भ्यः । त्वा । ओष॑धी॒भ्य
 इत्योष॑धि – भ्यः । मनः॑ । मे । हार्दि॑ । यच्छ॑ । त॒नूम् । त्वच॑म् ।
 पु॒त्रम् । न॒प्तार॑म् । अ॒शीय॑ । शुक् । अ॒सि ( ) । तम् । अ॒भीति॑ ।
 शोच॑ । यः । अ॒स्मान् । द्वेष्टि॑ । यम् । च । व॒यम् । द्विष्मः॑ ।
 धाम्नो॑धा॒मन् इति॑ धाम्नः॑ – धाम्नः॑ । रा॒जन् । इतः॑ । वरु॑ण । नः ।
 मुञ्च॑ । यत् । आपः॑ । अ॒घ्नियाः॑ । वरु॑ण । इति॑ । श॒पाम॑हे ।
 ततः॑ । वरु॑ण । नः । मुञ्च॑ ॥ 20 (76)

(अ॒सि-ष॒ड्विं॑शतिश्च) (A11)

TS 1.3.12.1

ह॒विष्म॑ती॒रिमा॑ आ॒पो ह॒विष्मा॑न् दे॒वो अ॑द्ध्व॒रो ह॒विष्मा॑ँ आ
 वि॒वास॑ति ह॒विष्मा॑ँ अस्तु॑ सूर्यः॑ ॥

अ॒ग्नेर्वो॑ ऽप॒न्नगृ॑हस्य॑ स॒दसि॑ सा॒दयामि॑ सु॒म्नाय॑ सु॒म्निनीः॑ सु॒म्ने मा॑

धत्तेन्द्रा॑ग्नियो॑ भा॒ग॒धेयीः॑ स्थ॒ मि॒त्रावरु॑णयो॒ भा॒ग॒धेयीः॑ स्थ॒ विश्वे॑षां
दे॒वानां॑ भा॒ग॒धेयीः॑ स्थ॒ यज्ञे॑ जा॒गृत॑ ॥ 21

1.3.12.1 - Padam

ह॒विष्म॑तीः । इ॒माः । आ॒पः । ह॒विष्मान् । दे॒वः । अ॒ध्वरः॑ ।
ह॒विष्मान् । ए॒ति । वि॒वा॒स॒ति । ह॒विष्मान् । अ॒स्तु । सूर्यः॑ ॥ अ॒ग्नेः ।
वः । अ॒प॒न्न॒गृ॒हस्ये॑त्य॒प॒न्न- गृ॒हस्य॑ । स॒द॒सि । सा॒द॒या॒मि । सु॒म्नाय॑ ।
सु॒म्निनीः॑ । सु॒म्ने । मा । ध॒त्त । इ॒न्द्रा॑ग्नियो॒रितीन्द्र॑ - अ॒ग्नियोः॑ ।
भा॒ग॒धेयी॑रिति॒ भा॒ग - धेयीः॑ । स्थ॒ ।
मि॒त्रावरु॑णयो॒रिति॒ मि॒त्रा - वरु॑णयोः । भा॒ग॒धेयी॑रिति॒ भा॒ग- धेयीः॑ ।
स्थ॒ । विश्वे॑षाम् । दे॒वाना॑म् । भा॒ग॒धेयी॑रिति॒ भा॒ग - धेयीः॑ । स्थ॒ ।
य॒ज्ञे । जा॒गृत॑ ॥ 21 (34) (ह॒विष्म॑ती-श्चतु॒स्त्रिंशत्) (A12)

TS 1.3.13.1

ह॒दे त्वा॒ मन॑से॒ त्वा दि॒वे त्वा॒ सूर्या॑य॒ त्वो॒र्ध्वमि॑म॒म॒ध्वरं॑ कृ॒धि दि॒वि
दे॒वेषु॑ हो॒त्रा य॑च्छ॒ सोम॑ रा॒ज॒न्ने॒ह्यव॑ रो॒ह मा॒ भेर्मा॑ सं वि॒क्था मा॒ त्वा
हि॒सि॒षं प्र॑जास्त्व-मु॒पाव॑रोह॒ प्रजा॑स्त्वा-मु॒पाव॑रोहन्तु शृ॒णो॒त्वग्निः॑
स॒मि॒धा ह॒वं मे॑ शृ॒ण्वन्त्वा॑पो॒ धिष॑णाश्च॒ दे॒वीः ॥
शृ॒णो॒त ग्रा॑वा॒णो वि॒दुषो॑ नु - [ ] 22

1.3.13.1 - Padam

हृ॒दे । त्वा॒ । मन॑से । त्वा॒ । दि॒वे । त्वा॒ । सूर्या॑य । त्वा॒ । ऊ॒र्ध्वम् ।
इ॒मम् । अ॒र्ध्वम् । कृ॒धि । दि॒वि । दे॒वेषु॑ । हो॒त्राः॑ । य॒च्छ । सोम॑ ।
रा॒जन् । ए॒ति । इ॒हि । अ॒वेति॑ । रो॒ह । मा । भेः॑ । मा । स॒मिति॑ ।
वि॒क्त्वाः॑ । मा । त्वा॒ । हि॒॒सि॒षम् । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । त्वम् ।
उ॒पा॒व॒रो॒हेत्यु॑प – अ॒व॒रो॒ह । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । त्वाम् ।
उ॒पा॒व॒रो॒ह॒न्त्वित्यु॑प – अ॒व॒रो॒ह॒न्तु । शृ॒णोतु॑ । अ॒ग्निः ।
स॒मि॒धेति॑ सम् – इ॒धा॑ । ह॒वम् । मे॒ । शृ॒ण्वन्तु॑ । आ॒पः । धि॒षणाः॑ ।
च । दे॒वीः ॥ शृ॒णोत॑ । ग्रा॒वा॒णः । वि॒दुषः॑ । नु । 22 (50)

TS 1.3.13.2

य॒ज्ञं॑ शृ॒णोतु॑ दे॒वः स॒विता॑ ह॒वं मे॑ ।
दे॒वी॒रा॒पो अ॒पां न॒पाद्य॑ ऊ॒र्मिर्ह॒विष्य॑ इ॒न्द्रि॒यावा॑न्-म॒दि॒न्त॒म॒स्तं दे॒वेभ्यो॑
दे॒व॒त्रा ध॑त्त शु॒क्रं॑ शु॒क्र॒पेभ्यो॑ येषां॑ भा॒गः स्थ॑ स्वाहा
का॒र्षि॒रस्य॑पा॒ऽपां मृ॒द्धं॑ स॒मु॒द्रस्य॑ वो॒ऽक्षि॒त्या उ॒न्नये॑ ॥
य॒म॒ग्ने पृ॒थ्सु॑ म॒र्त्य॒मावो॑ वा॒जेषु॑ यं जु॒नाः ।
स य॒न्ता श॑श्व॒ती॒रिषः॑ ॥ 23

1.3.13.2 - Padam

य॒ज्ञम् । शृ॒णोतु॑ । दे॒वः । स॒वि॒ता । ह॒वम् । मे॒ ॥ दे॒वीः । आ॒पः ।
 अ॒पाम् । न॒पात् । यः । ऊ॒र्मिः । ह॒वि॒ष्यः ।
 इ॒न्द्रि॒यावा॒नितीन्द्रि॒य – वा॒न् । म॒दि॒न्त॒मः । तम् । दे॒वेभ्यः॑ । दे॒व॒त्रेति॑
 दे॒व – त्रा । ध॒त्त । शु॒क्रम् । शु॒क्र॒पेभ्य॑ इति शु॒क्र – पे॒भ्यः ।
 ये॒षाम् । भा॒गः । स्थ । स्वा॒हा । कार्॒षिः । अ॒सि । अ॒पेति॑ ।
 अ॒पाम् । मृ॒द्ध॒म् । स॒मु॒द्र॒स्य । वः । अ॒क्षि॒त्यै । उ॒दि॒ति । न॒ये ॥
 यम् । अ॒ग्ने । पृ॒थि॒स्वति॑ पृ॒त् – सु । म॒र्त्यम् । आ॒वः । वा॒जेषु॑ ।
 यम् । जु॒नाः ॥ सः । य॒न्ता । श॒श्वतीः॑ । इ॒षः ॥ 23 (47)

(नु – सप्तचत्वारिंशच्च) (A13)

TS 1.3.14.1

त्व॒मग्ने॑ रु॒द्रो अ॒सुरो॑ म॒हो दि॒वस्त्व॑ श॒र्द्धो॑ मा॒रुतं॑ पृ॒क्ष ई॒शिषे॑ ।
 त्वं वा॒तैर॒रुणै॒र्या॒सि शं॒गय॑स्त्वं पू॒षा वि॒धतः॑ पा॒सि नु॒त्मना॑ ॥
 आ वो॒ राजा॑न॒मध्व॑र॒स्य रु॒द्र॑ हो॒तार॑ स॒त्यय॑ज॒रोद॑स्योः ।
 अ॒ग्निं पु॒रा त॑नयि॒न्नो र॑चि॒त्ता-द्वि॑रण्य॒रूप॑म॒वसे॑ कृ॒णु॒ध्वं ॥
 अ॒ग्निर्. हो॒ता नि॑ ष॒सादा॑ य॒जीया॑नुप॒स्थे मा॒तुः सु॑र॒भावु॑ लो॒के ।
 यु॒वा क॒विः पु॒रु॒निष्ठ॑ – [ ] 24

1.3.14.1 - Padam

त्वम् । अग्ने । रुद्रः । असुरः । महः । दिवः । त्वम् । शदर्थः ।
 मारुतम् । पृक्षः । ईशिषे ॥ त्वम् । वातैः । अरुणैः । यासि । शङ्ग्य
 इति शं – गयः । त्वम् । पूषा । विधत् इति वि-धत्तः । पासि । नु ।
 त्मना ॥ एति । वः । राजानम् । अद्ध्वरस्य । रुद्रम् । होतारम् ।
 सत्ययजमिति सत्य – यजम् । रोदस्योः ॥ अग्निम् । पुरा ।
 तनयितोः । अचित्तात् । हिरण्यरूपमिति हिरण्य – रूपम् ।
 अवसे । कृणुद्ध्वम् ॥ अग्निः । होता । नीति । ससाद । यजीयान् ।
 उपस्थ इत्युप – स्थे । मातुः । सुरभौ । उ । लोके ॥ युवा ॥
 कविः । पुरुनिष्ठ इति पुरु – निष्ठः । 24 (50)

TS 1.3.14.2

ऋतावा धर्ता कृष्टीनामुत मद्ध्य इद्धः ॥
 साद्ध्वीमक देववीतिं नो अद्य यज्ञस्य जिह्वामविदाम गुह्यां ।
 स आयुरा ऽगाथ्सुरभिर्वसानो भद्रामक देवहूतिं नो अद्य ॥
 अक्रन्ददग्निः स्तनयन्निव द्यौः क्षामा रेरिहद्वीरुधः समञ्जन् ।
 सद्यो जज्ञानो वि हीमिद्धो अख्यदा रोदसी भानुना भात्यन्तः ॥
 त्वे वसूनि पुर्वणीक – [ ] 25

1.3.14.2 - Padam

ऋ॒तावे॒त्यृ॒ता – वा॒ । ध॒र्ता । कृ॒ष्टी॒नाम् । उ॒त । म॒द्ध्ये॑ ॥ इ॒द्धः ॥
 सा॒द्ध्वी॒म् । अ॒कः । दे॒व॒वी॒ति॒मि॒ति दे॒व – वी॒ति॒म् । नः । अ॒द्य ।
 य॒ज्ञस्य॑ । जि॒ह्वा॒म् । अ॒वि॒दाम् । गु॒ह्याम् ॥ सः । आ॒युः । ए॒ति ।
 अ॒गात् । सु॒रभिः॑ । व॒सानः । भ॒द्राम् । अ॒कः । दे॒व॒हू॒ति॒मि॒ति
 दे॒व – हू॒ति॒म् । नः । अ॒द्य ॥ अ॒क्र॒न्दत् । अ॒ग्निः । स्त॒नय॑न् । इ॒व ।
 द्यौः । क्षा॒म । रे॒रि॒हत् । वी॒रु॒धः । स॒म॒ञ्ज॒न्निति॑ सं – अ॒ञ्ज॒न् ॥
 स॒द्यः । ज॒ज्ञानः॑ । वी॒ति । हि । ई॒म् । इ॒द्धः । अ॒ख्य॑त् । ए॒ति ।
 रो॒दसी॑ इति॑ । भा॒नुना॑ ॥ भा॒ति । अ॒न्तः ॥ त्वे॑ इति॑ । व॒सूनि॑ ।
 पु॒र्व॒णी॒के॒ति पु॒रु – अ॒नी॒क । 25 (50)

TS 1.3.14.3

हो॒त॒र्दो॒षा व॒स्तो॒रे॒रि॒रे य॒ज्ञि॒यासः॑ ।
 क्षा॒मे॒व वि॒श्वा भु॒व॒ना॒नि य॒स्मि॒न्त्सꣳ सौ॒भ॒गा॒नि द॒धि॒रे पा॒व॒के ॥
 तु॒भ्यं ता॑ अ॒ङ्गि॒र॒स्त॒म वि॒श्वाः सु॒क्षि॒त॒यः पृ॒थक् । अ॒ग्ने का॒मा॒य ये॒मि॒रे ॥
 अ॒श्या॒म तं॑ का॒म॒म॒ग्ने त॒वो॒त्य॒श्या॒म र॒यिꣳ र॒यि॒वः सु॒वी॒रं ।
 अ॒श्या॒म वा॒ज॒म॒भि वा॒ज॒य॒न्तो ऽश्या॑म॒ द्यु॒म्न॒म॒ज॒रा॒ज॒रं ते ॥
 श्रे॒ष्ठं य॒वि॒ष्ठ भा॒र॒ता॒ग्ने द्यु॒म॒न्त॒मा भ॒र । 26

1.3.14.3 - Padam

होतः । दोषा । वस्तौः । एति । ईरिरे । यज्ञियासः ॥ क्षाम । इव ।
विश्वा । भुवनानि । यस्मिन् । समिति । सौभगानि । दधिरे ।
पावके ॥ तुभ्यम् । ताः । अङ्गिरस्तमेत्यङ्गिरः – तम् । विश्वाः ।
सुक्षितय इति सु – क्षितयः । पृथक् ॥ अग्ने । कामाय । येमिरे ॥
अश्याम् । तम् । कामम् । अग्ने । तव । ऊती । अश्याम् । रयिम् ।
रयिव इति रयि – वः । सुवीरमिति सु-वीरम् ॥ अश्याम् । वाजम् ।
अभीति । वाजयन्तः । अश्याम् । द्युम्नम् । अजर । अजरम् । ते ॥
श्रेष्ठम् । यविष्ठ । भारत । अग्ने । द्युमन्तमिति द्यु – मन्तम् । एति ।

भर ॥ 26 (50)

TS 1.3.14.4

वसो पुरुस्पृहꣳ रयिं ॥
स श्वितानस्तन्यतू रोचनस्था अजरेभिर् नानदद्भिर्यविष्ठः ।
यः पावकः पुरुतमः पुरूणि पृथून्यग्निरनुयाति भर्वन् ॥
आयुष्टे विश्वतो दधदयमग्नि वरेण्यः ।
पुनस्ते प्राण आज्यति परा यक्ष्मꣳ सुवामि ते ॥

आ॒यु॒र्दा अ॒ग्ने ह॒विषो॑ जु॒षा॒णो घृ॒तप्र॑ती॒को घृ॒तयो॑निरे॒धि ॥

घृ॒तं पी॒त्वा म॒धु चा॒रु ग॒व्यं पि॒तेव॑ पु॒त्रम॒भि – [ ] 27

1.3.14.4 - Padam

व॒सो इति॑ । पु॒रु॒स्पृ॒हमि॑ति पु॒रु- स्पृ॒हम् । र॒यिम् ॥ सः । श्वि॒ता॒नः ।
त॒न्यतुः॑ । रो॒चन॑स्था इति॑ रोचन - स्थाः । अ॒जरे॑भिः ।
ना॒नद॑द्भिरिति॑ ना॒नदत् - भिः । यवि॑ष्ठः ॥ यः । पा॒वकः॑ । पु॒रु॒तम॑ इति॑
पु॒रु-तमः॑ । पु॒रूणि॑ । पृ॒थूनि॑ । अ॒ग्निः । अ॒नुया॑तीत्यनु - याति॑ ।
भ॒र्वन् ॥ आ॒युः । ते । वि॒श्वतः॑ । द॒धत् । अ॒यम् । अ॒ग्निः । व॒रेण्यः॑ ॥
पुनः॑ । ते । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । ए॒ति । अ॒यति॑ । पे॒रिति॑ । यक्ष॑मम् ।
सु॒वामि॑ । ते ॥ आ॒यु॒र्दा इत्या॑युः - दाः । अ॒ग्ने । ह॒विषः॑ । जु॒षा॒णः ।
घृ॒तप्र॑तीक इति॑ घृ॒त - प्र॒तीकः॑ । घृ॒तयो॑निरिति॑ घृ॒त- यो॒निः ।
ए॒धि ॥ घृ॒तम् । पी॒त्वा । म॒धु । चा॒रु । ग॒व्यम् । पि॒ता । इ॒व । पु॒त्रम् ।

अ॒भीति॑ । 27 (50)

TS 1.3.14.5

रक्ष॑तादि॒मं ।

तस्मै॑ ते प्र॒तिह॑र्यते जा॒तवे॑दो वि॒चर्ष॑णे । अ॒ग्ने ज॑ना॒मि सु॑ष्टुतिं ॥
दि॒वस्प॑रि प्रथ॒मं ज॑ज्ञे अ॒ग्नि॒रस्मद् द्वि॒तीयं॑ परि॒ जा॒तवे॑दाः ।

तृतीयमप्सु नृमणा अजस्रमिन्धान एनं जरते स्वाधीः ॥
 शुचिः पावक वन्द्योऽग्ने बृहद्वि रोचसे । त्वं घृतेभिराहुतः ॥
 दृशानो रुक्म उर्व्या व्यद्यौद्-दुर्मर्षमायुः श्रिये रुचानः ॥
 अग्निरमृतो अभवद्वयोभि - [ ] 28

1.3.14.5 - Padam

रक्षतात् । इमम् ॥ तस्मै ॥ ते । प्रतिहर्यत इति प्रति - हर्यते ।
 जातवेद इति जात - वेदः । विचर्षण इति वि - चर्षणे ॥
 अग्ने ॥ जनामि । सुष्टुतिमिति सु - स्तुतिम् ॥ दिवः । परीति ।
 प्रथमम् । जज्ञे । अग्निः । अस्मत् । द्वितीयम् । परीति । जातवेदा
 इति जात - वेदाः ॥ तृतीयम् । अफिस्वत्यप् - सु । नृमणा इति
 नृ - मनाः । अजस्रम् । इन्धानः । एनम् । जरते । स्वाधीरिति
 स्व - धीः ॥ शुचिः । पावक । वन्द्यः । अग्ने । बृहत् । वीति ।
 रोचसे ॥ त्वम् । घृतेभिः । आहुत इत्या - हुतः ॥ दृशानः ।
 रुक्मः । उर्व्या । वीति । अद्यौत् । दुर्मर्षमिति दुः- मर्षम् ।
 आयुः । श्रिये । रुचानः ॥ अग्निः । अमृतः । अभवत् ।
 वयोभिरिति वयः - भिः । 28 (50)

TS 1.3.14.6

र्यदे॒नं॒ द्यौ॒र॒ज॒न॒य॒त्सु॒रेताः॑ ॥

आ॒ य॒दि॒षे नृ॒प॒तिं ते॒ज आ॒न॒ट्छु॒चि रे॒तो नि॒षि॒क्तं द्यौ॒र॒भी॒के॑ ॥

अ॒ग्निः श॒र्द्ध॒म॒न॒व॒द्यं यु॒वा॒न॒ऽस्वा॒धि॒यं ज॒न॒य॒त्सू॒द॒य॒च्च ॥

स ते॒जी॒य॒सा म॒न॒सा त्वो॒त उ॒त शि॒क्ष स्व॒प॒त्य॒स्य शि॒क्षोः ॥

अ॒ग्ने रा॒यो नृ॒त॒म॒स्य प्र॒भू॒तौ भू॒याम॑ ते सु॒ष्टु॒त॒यश्च॒ व॒स्वः ॥

अ॒ग्ने स॒ह॒न्त॒मा भ॒र द्यु॒म्न॒स्य प्रा॒स॒हा रा॒यिं ॥ वि॒श्वा य – [ ] 29

1.3.14.6 - Padam

यत् । ए॒न॒म् । द्यौः । अ॒ज॒न॒य॒त् । सु॒रेता॑ इति सु॒-रेताः॑ ॥ ए॒ति । यत् ।

इ॒षे । नृ॒प॒ति॒मि॒ति नृ॒ - प॒ति॒म् । ते॒जः । आ॒न॒ट् । शु॒चि । रे॒तः ।

नि॒षि॒क्त॒मि॒ति नि॒ - सि॒क्त॒म् । द्यौः । अ॒भी॒के॑ ॥ अ॒ग्निः । श॒र्द्ध॒म् ।

अ॒न॒व॒द्य॒म् । यु॒वा॒न॒म् । स्वा॒धि॒य॒मि॒ति स्व॒ - धि॒य॒म् । ज॒न॒य॒त् ।

सू॒द॒य॒त् । च ॥ सः । ते॒जी॒य॒सा । म॒न॒सा । त्वो॒तः । उ॒त । शि॒क्ष ।

स्व॒प॒त्य॒स्ये॒ति सु॒ - अ॒प॒त्य॒स्य । शि॒क्षोः ॥ अ॒ग्ने । रा॒यः ।

नृ॒त॒म॒स्ये॒ति नृ॒ - त॒म॒स्य । प्र॒भू॒ता॒वि॒ति प्र॒ - भू॒तौ । भू॒याम॑ । ते ।

सु॒ष्टु॒त॒य इति सु॒ - स्तु॒त॒यः । च । व॒स्वः ॥ अ॒ग्ने । स॒ह॒न्त॒म् ।

ए॒ति । भ॒र । द्यु॒म्नस्य॑ । प्रा॒सहे॒ति प्र – स॒हा । र॒यिम् ॥

वि॒श्वाः । यः । 29 (50)

TS 1.3.14.7

श्च॒र्ष॒णीर॒भ्यासा॑ वा॒जेषु॑ सा॒सह॑त् ॥

तम॑ग्ने पृ॒तना॑सह॒ रयि॑ सह॒स्व आ भ॑र ।

त्व॑ हि स॒त्यो अ॒द्भुतो॑ दा॒ता वा॒जस्य॑ गो॒मतः॑ ॥

उ॒क्षा॒न्नाय॑ व॒शान्ना॑य सोम॑पृ॒ष्ठाय॑ वे॒धसे॑ ।

स्तो॑मै वि॒धेमा॑ऽग्नये॑ ॥ व॒द्मा हि सू॒नो अ॒स्य॒द्भस॑द्वा च॒क्रे अ॒ग्नि

र्ज॑नुषा ऽज्मा॑ऽन्नं । स त्वं न ऊ॒र्जस॑न ऊ॒र्जं धा॑ रा॒जैव॑ जे॒रवृ॑के
क्षे॒ष्यन्तः॑ ॥

अ॒ग्न आ॒यूषि॑ – [ ] 30

1.3.14.7 - Padam

च॒र्ष॒णीः । अ॒भीति॑ । आ॒सा । वा॒जेषु॑ । सा॒सह॑त् ॥ तम् । अ॒ग्ने ।

पृ॒तना॑सह॒मिति॑ पृ॒तना – सह॑म् । र॒यिम् । सह॒स्वः । ए॒ति । भ॑र ॥

त्वम् । हि । स॒त्यः । अ॒द्भुतः॑ । दा॒ता । वा॒जस्य॑ । गो॒मत॑ इति॒

गो – म॒तः ॥ उ॒क्षा॒न्नायेत्यु॑क्ष – अ॒न्नाय॑ । व॒शान्ना॑येति॒

व॒शा – अ॒न्नाय॑ । सोम॑पृ॒ष्ठाय॑ेति॒ सोम – पृ॒ष्ठाय॑ । वे॒धसे॑ ॥ स्तो॑मैः ।

वि॒धेम॑ । अ॒ग्नये॑ ॥ व॒द्मा । हि॑ । सू॒नो॒ इति॑ । अ॒सि ।
 अ॒द्भस॑द्वेत्यद्भ – स॒द्वा । च॒क्रे । अ॒ग्निः । ज॒नुषा॑ । अ॒ज्म । अ॒न्नम् ॥
 सः । त्वम् । नः । ऊ॒र्ज॒स॒न इत्यु॑र्ज – स॒ने । ऊ॒र्जम् । धाः । रा॒जा ।
 इ॒व । जेः । अ॒वृ॒के । क्षे॒षि । अ॒न्तः ॥ अ॒ग्ने । आ॒यू॒षि । 30 (50)

TS 1.3.14.8

पव॒स आ सु॒वोर्ज॑मिषं च नः । आ॒रे बा॑धस्व दु॒च्छु॒नां ॥
 अ॒ग्ने प॑वस्व स्व॒पा अ॒स्मे वर्चः॑ सु॒वीर्यं॑ । द॒धत्पो॑ष र॒यिं म॑यि ॥
 अ॒ग्ने पा॑वक रो॒चिषा॑ म॒न्द्रया॑ दे॒व जि॒ह्वाया॑ । आ दे॒वान् व॑क्षि य॒क्षि च ॥
 स नः॑ पा॒वक दी॒दिवो॑ऽग्ने दे॒वा इ॒हा व॑ह । उ॒प य॒ज्ञ ह॒विश्च॑ नः ॥
 अ॒ग्निः शु॒चि॒व्रत॑तमः शु॒चि वि॒प्रः शु॒चिः ( ) क॒विः ।
 शु॒ची रो॑चत आ॒हुतः॑ ॥ उ॒द॒ग्ने शु॒चय॑स्तव शु॒क्रा भ्रा॑जन्त ई॒रते॑ ।
 तव॑ ज्योती॒ष्यर्च॑यः ॥ 31

1.3.14.8 - Padam

प॒व॒से । ए॒ति । सु॒व । ऊ॒र्जम् । इ॒षम् । च । नः ॥ आ॒रे । बा॑धस्व ।
 दु॒च्छु॒नाम् ॥ अ॒ग्ने । प॑वस्व । स्व॒पा इति॑ सु – अ॒पाः । अ॒स्मे इति॑ ।
 वर्चः॑ । सु॒वीर्य॑मिति सु – वी॒र्यम् ॥ द॒धत् । पो॒षम् । र॒यिम् । म॑यि ॥
 अ॒ग्ने । पा॒व॒क । रो॒चिषा॑ । म॒न्द्रया॑ । दे॒व । जि॒ह्वाया॑ ॥ ए॒ति । दे॒वान् ।

व॒क्षि॒ । य॒क्षि॒ । च॒ ॥ सः॒ । नः॒ । पा॒व॒क॒ । दी॒दि॒वः॒ । अ॒ग्ने॑ ।
दे॒वान् । इ॒ह । ए॒ति॒ । व॒ह॒ ॥ उ॒पे॒ति॒ । य॒ज्ञ॒म् । ह॒विः॒ । च॒ । नः॒ ॥
अ॒ग्निः॒ । शु॒चि॒व्र॒त॒त॒म॒ इति॑ शु॒चि॒व्र॒त॒ – त॒मः॒ । शु॒चिः॒ । वि॒प्रः॒ ।
शु॒चिः॒ ( ) । क॒विः॒ ॥ शु॒चिः॒ । रो॒च॒ते॒ । आ॒हु॒त॒ इत्या॑ – हु॒तः॒ ॥
उ॒दि॒ति॒ । अ॒ग्ने॑ । शु॒चयः॒ । तव॑ । शु॒क्राः॒ । भ्रा॒ज॒न्तः॒ । ई॒र॒ते॒ ॥
तव॑ । ज्यो॒ती॒र्षि॑ । अ॒र्च॒यः॒ ॥ 31 (64)

(पु॒रु॒नि॒ष्ठः॒ – पु॒र्व॒णी॒क॒ – भ॒रा॒ – ऽभि॑ – व॒यो॒भि॒ – र्य॑ –
आ॒यू॒र्षि॑ – वि॒प्रः॒ शु॒चि॒ – श्रु॒तु॒र्द॒श॒ च) (A14)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(दे॒वस्य॑-र॒क्षो॒ह॒णो॑ -वि॒भू-स्त्व॑ सो॒मा- ऽत्य॑न्या॒नगां॑ - पृ॒थि॒व्या -
इ॒षे त्वा - ऽऽद॑दे॒ वाक्त्त॑-सन्ते॑- स॒मु॒द्र॑- ह॒विष्म॑तीर्- हृ॒दे-
त्व॑म॒ग्नेरु॒द्र-श्च॑तु॒र्दश॑ ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(दे॒वस्य॑-ग॒म॒द्ध्ये॑-ह॒विष्म॑तीः-प॒व॒स-ए॒क॒त्रि॑ंशत् ।)

First and Last Padam of Third Prasnam:-

(दे॒व॒स्या-र्च॑यः)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे
प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 1 – Prasanam 3 – TS 1.3

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	2	118
Anuvakam 2	2	102
Anuvakam 3	1	58
Anuvakam 4	3	131
Anuvakam 5	1	60
Anuvakam 6	2	119
Anuvakam 7	2	81
Anuvakam 8	2	94
Anuvakam 9	2	105
Anuvakam 10	2	78
Anuvakam 11	1	76
Anuvakam 12	1	34
Anuvakam 13	2	97
Anuvakam 14	8	414
Total →	31	1567